

Synlig Læring – Skabelon

- ① Læringsmål for forløbet
- ② Forenklede Fælles Mål
- ③ Succeskriterier/tegn på læring
- ④ Anvendt materiale
- ⑤ Opgaver i tre niveauer
- ⑥ Progressionsundersøgelse
- ⑦ Evaluering

På de næste sider kan du læse 4 forskellige cases, der alle er bygget op omkring skabelonen. Disse skal ses som inspiration og som en uddybelse af skabelonen. Læs dem igennem, bliv inspireret, og stjæl med arme og ben.

Case nr. 1   **Dansk i 1. kl. "Læsning - De 120 mest brugte ord"**

Side 3

Case nr. 2   **Matematik i 5. kl. "Algebra - Ligninger og formler"**

Side 6

Case nr. 3   **Engelsk i 8. kl. "Mundtlig kommunikation – Samtale"**

Side 10

Case nr. 4   **Understøttende Undervisning i 1. kl. - "Trivsel, det gode fællesskab og venskaber."**

Side 13

Case nr. 1

Dansk i 1. kl.

”Læsning - De 120 mest brugte ord”

---

1. Læringsmål for forløbet

At alle elever skal kunne læse de 120 mest kendte ord.

2. Forenklede Fælles Mål

Disse mål er fra Forenklede Fælles Mål:

Afkodning: Fase 1 (1. til 2. klasse)

- Eleven kan læse ord i tekster til klassetrinnet sikkert

3. Succeskriterier/tegn på læring (UVM)

Dette er de tre succeskriterier eller tegn på læring, der skal arbejdes med i forløbet:

At *alle* elever skal kunne læse de 120 mest kendte ord.

At *mange* elever skal kunne læse de 120 mest kendte ord på ti minutter.

At *nogle* elever skal kunne læse de 120 mest kendte ord på under fem minutter.

4. Anvendt materiale

Udgangspunktet er en liste over de 120 meste læste ord. Alle elever får udleveret et ark, som de kan klippe op og bruge derhjemme. Desuden arbejdes der med diverse opgaver, såsom ”find de 120 mest almindelige ord i forskellige tekster.” Derudover vil der arbejdes med læsebogen og ABC/gyldendal.dk.

Undervisningen vil desuden blive suppleret med disse gratissider på nettet:

[Tetris med de 120 ord](#)

[Rim og remser med de 120 ord](#)

[Lyd og ord](#)

[Kryds og tværs med 120 ord](#)

[Memory med de 120 ord](#)

5. Opgaver i tre niveauer

Alle skal kunne løse denne opgave:

A

I skal læse alle de 120 ord højt for hinanden.

Mange skal kunne løse denne opgave:

B

I skal skrive de 120 ord, når en klassekammerat læser dem højt for jer.

Nogle skal kunne løse denne opgave:

C

I skal skrive en lille historie, hvor I bruger så mange af de 120 ord, som I kan.

6. Progressionsundersøgelse

Formålet med progressionsundersøgelsen er at undersøge, hvad eleverne har lært, når et forløb er gennemført. Derfor bliver man nødt til at se på, hvad eleverne kan inden, og hvad de kan efter et undervisningsforløb. Hvordan man gør er ikke vigtigt, det er kun vigtigt, at man kigger på progression og bruger den til at se på sin undervisning for at finde ud af med sikkerhed, hvad der virker, og hvad der ikke virker. Man skal vælge den måde at progressionsundersøge på, som er uddybende nok til at overbevise netop dig, at du nu ved, hvad dine elever har lært. Derfor kan disse eksempler virke søgte for nogen, alt for omfattende for andre, men det vigtigste er, at de ses af alle som inspiration til, hvordan man kan progressionsundersøge.

Alle elever skal læse de 120 ord på tid. Der kunne være to måder at lave en forundersøgelse på.

1. Man lader de elever, som kan læse ordene, inden man går i gang med undervisningsforløbet, tage tid på hinanden to og to. Lad dem gøre det to gange, så kan de allerede se en progression efter blot at have øvet sig en gang. Noter dog den første tid i et regneark, som deres udgangstid.

De elever, der endnu ikke kan læse ordene, får enten 20 minutter som udgangstid eller man venter til de kan læse ordene og giver dem mulighed for at få en tid på det tidspunkt. 2. Den anden mulighed er, at man venter til alle i klassen kan læse ordene, og så laver man tidtagning på alle på det tidspunkt.

I begge tilfælde beder man dem også om at tage tid på hinanden, når de er færdige med undervisningsforløbet. Alle tider bliver skrevet ind i regneark, og den hurtigste tid bliver trukket fra den langsomste, og alle elever får et progressionstal, som er det antal sekunder, de har forbedret sig.

7. Evaluering

Evalueringen indenfor synlig læring handler om de to tankesæt: "Jeg ser vurdering som tilbage melding til mig om mig." Og "Jeg er en evaluator." Sagt med andre ord handler evalueringen også om elevernes læring, og om det man som underviser har forsøgt, at gøre også har virket efter hensigten. Det er vigtigt at have for øje, at det er os som de voksne, der kan ændre, hvad det er der skal til for, at eleverne lærer. Det er derfor, vi er undervisere. Og synlig lærings hypotese er, at hvis vi gør det synligt for eleverne, hvad de skal lære, hvordan de lærer det, og hvor meget de allerede kan, så skal eleverne nok gøre resten selv.

Inden man går i gang med forløbet, snakker man med eleverne om, hvordan man bliver bedre til noget, som man ikke kan lige så godt, som man gerne vil. De kommer forhåbentligt frem til, at man skal øve sig for at blive bedre. Det uddybes, at man kan øve sig på mange måder, og at nogle måder virker bedst på nogle og andre metoder bedst på andre.

Ovenpå snakken kommer man frem til en liste over, hvordan man kan øve sig. Inden man går i gang med forløbet skal alle elever afsætte deres top 3 af, hvad de tror virker bedst på dem. Efter forløbet kan man løbe listen igennem, og man kan give eleverne mulighed for at ændre deres top 3, hvis de er blevet klogere på, hvordan de lærer bedst.

Efter at have udført pre-undersøgelsen af klassens elever, er det en god ide at sætte et mål for, hvordan post-undersøgelsen skal se ud. Fx:

1.

- 2 elever kan læse alle ordene på under fem min.
- 5 elever kan læse alle ordene på under ti minutter.
- 15 elever kan endnu ikke læse dem alle.

2.

- alle skal kunne læse de 120 ord
- over 10 elever kan læse de 120 ord på under ti minutter
- 7 kan læse de 120 ord på under fem minutter.

Disse mål deler man med sine elever. De kan så selv vurdere, hvad de vil have som mål. Halvvejs gennem forløbet stopper man op og laver en mellemtid/undersøgelse. Så kan alle elever revurdere, hvorvidt de har målsat realistisk.

Case nr. 2

Matematik i 5. kl.

”Algebra - Ligninger og formler”

---

1. Læringsmål for forløbet

At alle elever skal kunne lave enkle ligninger og formler til at løse hverdagsproblemer.

2. Forenklede Fælles Mål

Disse mål er fra Forenklede Fælles Mål:

Algebra: Fase 2 (4. til 6. klasse)

- Eleverne kan opstille enkle ligninger og formler.
- Eleverne kan undersøge formler ved at bruge et digitalt værktøj til at indsætte forskellige værdier for de variable.

3. Succeskriterier/tegn på læring (UVM)

Dette er de tre succeskriterier eller tegn på læring, der skal arbejdes med i forløbet:

At *alle* elever skal kunne opstille mindst en formel vedrørende flaskeaflevering, fx:

$$n \cdot 3,00 = \text{penge i alt.}$$

At *mange* elever skal kunne opstille flere formler og ligninger, fx:

$$n \cdot 1,50 + p \cdot 1,00 = 20$$

og forklare, hvilken opgave de kan bruges til at løse.

At *nogle* elever skal kunne opstille formler og ligninger med flere variable, fx:

$$a \cdot 1,00 + b \cdot 1,50 + c \cdot 3,00 = 50$$

og forklare, hvilken opgave de kan bruges til at løse.

4. Anvendt materiale

Udgangspunktet er KonteXt 5 og kapitlet om ligninger og talrækker på side 145. Derudover vil der arbejdes med Emat.dk som træningssted.

Undervisningen vil desuden blive suppleret med disse gratissider på nettet:

[Hvilket tegn?](#)

[Sandt eller falsk?](#)

5. Opgaver i tre niveauer

Alle skal kunne løse denne opgave:

A

Henrik vil gerne købe en Ipad mini. Den koster 1800 kr. Han får 100 kr. i lommepenge om måneden. Hvor mange måneder går der, før han har råd til Ipad'en?

Beskriv regnestykket med en formel.

Mange skal kunne løse denne opgave:

B

I klassen skal de samle ind til en tur i Bon-Bonland. For at tjene penge har de meldt sig til at sælge til og fra-kort for Kirkens Korshær. De får 2 kr. for hver pakke med til og fra-kort, som sælges. De er 25 elever i klassen og turen koster 50 kr. pr. elev. Hvor mange til og fra-kort skal hele klassen sælge for at få råd til turen?

Beskriv regnestykket med en formel.

Nogle skal kunne løse denne opgave:

C

Anton rydder sne for beboerne i byen, hvor han bor.

Det koster 30 kroner plus 2 kroner pr. meter fortov, som Anton skal rydde.

Du skal beskrive sammenhængen mellem antallet af meter, fortov og prisen med en tabel, en graf og en formel. Du skal bruge et digitalt værktøj.

Du skal finde på andre sammenhænge, som kan beskrives med en formel.

6. Progressionsundersøgelse

Formålet med progressionsundersøgelsen er at undersøge, hvad eleverne har lært, når et forløb er gennemført. Derfor bliver man nødt til at se på, hvad eleverne kan inden, og hvad de kan efter et undervisningsforløb. Hvordan man gør er ikke vigtigt, det er kun vigtigt, at man

kigger på progression og bruger den til at se på sin undervisning for at finde ud af med sikkerhed, hvad der virker, og hvad der ikke virker. Man skal vælge den måde at progressionsundersøge på, som er uddybende nok til at overbevise netop dig, at du nu ved, hvad dine elever har lært. Derfor kan disse eksempler virke søgte for nogen, alt for omfattende for andre, men det vigtigste er, at de ses af alle som inspiration til, hvordan man kan progressionsundersøge.

Her beskrives to forskellige måder eller tilgange.

Metode 1

Alle elever skal løse en testopgave på Emat.dk. De får alle tilsendt en testopgave på niveau 5 med 20 spørgsmål (sæt 1), en testopgave på niveau 4 med 20 spørgsmål (sæt 2), og en på niveau 6 også med 20 spørgsmål (sæt 3). De får ugen inden besked på, at de skal arbejde med ligninger og formler, og at de skal pre-undersøges.

De får så i klassen mulighed for at løse det første opgavesæt på niveau 5 (sæt 1). Hvis de får meget under 10 rigtige, skal de løse opgavesættet på niveau 4 (sæt 2), hvis de får meget over 10, skal de løse opgavesættet på niveau 6 (sæt 3). Hvis både sæt 2 og sæt 3 er henholdsvis for svære og for lette for eleverne, så sendes nye sæt specifikt til de elever, der har brug for et nyt sæt, der passer præcis til deres niveau.

Læreren og eleverne noterer navnet på deres opgavesæt og deres antal rigtige. Når undervisningsforløbet er gennemført, får alle elever et tilsvarende opgavesæt på Emat.dk. Elevernes progressionstal noteres og bruges som et af flere elementer til at evaluere forløbet.

Metode 2

Alle elever får de samme opgaver. Enten fra Emat.dk eller man tager de spørgsmål fra Mat 5, der omhandler ligninger og formler. Dernæst rettes opgaverne af læreren, som IKKE deler resultatet med eleverne. Når undervisningsforløbet er gennemført, får alle elever et tilsvarende opgavesæt på Emat.dk eller de samme opgaver fra Mat 5 igen. Opgavesættene rettes, og eleverne får deres progressionstal og deres to prøver tilbage. Disse værdier bruges som element i evalueringen af undervisningsforløbet.

Det er værd at bemærke, at forskning viser, at en diagnostisk prøve, som f.eks. Mat 5, er nulstillet allerede efter to uger.

7. Evaluering

Evalueringen indenfor synlig læring handler om de to tankesæt: "Jeg ser vurdering som tilbage melding til mig om mig." Og "Jeg er en evaluator." Sagt med andre ord handler evalueringen også om elevernes læring, og om det man som underviser har forsøgt, at gøre også har virket efter hensigten. Det er vigtigt at have for øje, at det er os som de voksne, der kan ændre, hvad det er der skal til for, at eleverne lærer. Det er derfor, vi er undervisere. Og synlig lærings hypotese er, at hvis vi gør det synligt for eleverne, hvad de skal lære, hvordan de lærer det, og hvor meget de allerede kan, så skal eleverne nok gøre resten selv.

Inden man går i gang tales der om, at man går i skole for at lære noget, og at progression er et redskab til at tydeliggøre dette for både elever og læreren. Der bliver forklaret, hvordan man

kan bruge deres individuelle progressionstal til at se, hvor meget de har lært. Derudover bliver der i samtalen med klassen kigget på progression i forhold til faglige niveau. Altså en snak om fokus på, hvad eleven har lært, og ikke hvad eleven kan til sidst i forløbet. Alt afhængigt af hvordan man vælger at lave sin progressionsundersøgelse, så forklares det meget grundigt til eleverne. En god idé er at skrive kort ud til forældre og informere dem om fokus på progression.

Derudover kunne eleverne forsøge at svare på "evalueringsarket" fra KonteXt både inden forløbet går i gang, og når forløbet er afsluttet. Man kan dernæst sammenholde de individuelle progressionstal og de to gange eleverne har arbejdet med kapitlets "evalueringsark". Stil spørgsmålene; hvorfor lærte denne elev så meget, mens denne elev ikke lærte nær så meget. Blev alle mine elever udfordret nok? Blev alle mine elever støttet og løftet nok? Hvad kan jeg som underviser gøre bedre næste gang? En god ide ville være, at dele disse tanker med en kollega.

Igen man kunne man her, inden man går i gang med forløbet, tale med eleverne om, hvordan man bliver bedre til noget, som man ikke kan lige så godt, som man gerne vil. De kommer forhåbentligt frem til, at man skal øve sig for at blive bedre. Det uddybes, at man kan øve sig på mange måder, og at nogle måder virker bedst på nogle, og andre metoder bedst på andre. Ovenpå samtalen kommer man i fællesskab frem til en liste over, hvordan man kan øve sig. Inden man går i gang med forløbet skal alle elever afsætte deres top 3 for, hvad de tror virker bedst på dem. Efter forløbet kan man løbe listen igennem og give eleverne mulighed for at ændre deres top 3, hvis de er blevet klogere på, hvordan de lærer bedst.

Efter at have udført pre-undersøgelsen af klassens elever, er det en god ide at sætte et mål for, hvordan post-undersøgelsen skal se ud. Fx:

- 5 elever kan opstille formler og ligninger med flere variable.
- 4 elever kan opstille flere formler og ligninger.
- 13 elever kan opstille mindst en formel vedrørende flaskeaflevering.

Disse mål deler man med sine elever. De kan så selv vurdere, hvad de vil have som mål. Halvvejs gennem forløbet stopper man op og laver en mellemtid/undersøgelse. Så kan alle elever revurdere, hvorvidt de har målsat realistisk.

Case nr. 3

Engelsk i 8. kl. "Mundtlig kommunikation – Samtale"

---

1. Læringsmål for forløbet

At alle elever kan indgå i en spontan samtale på engelsk.

2. Forenklede Fælles Mål

Disse mål er fra Forenklede Fælles Mål:

Samtale: Fase 1 (8. til 9. klasse)

- Eleven kan indgå i en spontan samtale.
- Eleven kan udtrykke sig forholdsvis letforståeligt og nogenlunde flydende.
- Eleven ved, at der er forskel på det sprog, man bruger over for sine venner, og det sprog man bruger over for en ukendt person.

3. Succeskriterier/tegn på læring (UVM)

Dette er de tre succeskriterier eller tegn på læring, der skal arbejdes med i forløbet:

At *alle* elever skal kunne komme med korte indlæg i en samtale.

At *mange* elever skal kunne komme med uddybende indlæg i en samtale.

At *nogle* elever skal kunne komme med uddybende indlæg og tage initiativ i en samtale.

4. Anvendt materiale

Udgangspunktet er et emne omkring New York City. Inspiration kan findes både i "A Piece of Cake", men også Schooltimes.eu og andre sider på nettet.

Derudover kan der bruges guides og hjemmesider om byen. Bl.a. vil der være mulighed for, at man tager på en virtuel tur til New York.

Undervisningen vil desuden blive suppleret med disse gratisider på nettet:

[New York Discussion opening exercise](http://www.lonelyplanet.com/usa/new-york-city)
<http://www.lonelyplanet.com/usa/new-york-city>

5. Opgaver i tre niveauer

Alle skal kunne løse denne opgave:

A

Du skal finde vej til en Subway-station i New York. Du skal spørge en tilfældig på gaden om vej.

Mange skal kunne løse denne opgave:

B

Du skal finde vej til Central Station i NYC. Den ligger længere væk, end du kan gå. Derfor skal du både med Subway og gå derfra. Du skal vide, hvornår Subway'en kører, hvor det kører fra, og hvad bussens retning og nummer er. Du skal spørge en tilfældig på gaden om vej.

Nogle skal kunne løse denne opgave:

C

Du skal indgå i en gruppe, hvor I skal blive enige om, hvilke fem ting, I vil se i New York City. I skal kunne begrunde, hvorfor I har valgt disse ting. Til sidst skal I fremlægge og fortælle hvorfor lige netop disse fem locations er de vigtigste steder at se i NYC.

6. Progressionsundersøgelse

Formålet med progressionsundersøgelsen er at undersøge, hvad eleverne har lært, når et forløb er gennemført. Derfor bliver man nødt til at se på, hvad eleverne kan inden, og hvad de kan efter et undervisningsforløb. Hvordan man gør er ikke vigtigt, det er kun vigtigt, at man kigger på progression og bruger den til at se på sin undervisning for at finde ud af med sikkerhed, hvad der virker, og hvad der ikke virker. Man skal vælge den måde at progressionsundersøge på, som er uddybende nok til at overbevise netop dig, at du nu ved, hvad dine elever har lært. Derfor kan disse eksempler virke søgte for nogen, alt for omfattende for andre, men det vigtigste er, at de ses af alle som inspiration til, hvordan man kan progressionsundersøge.

Her beskrives en måde eller tilgang.

Efter at læringsmål samt succeskriterier er blevet introduceret for eleverne, får de at vide at nu skal der laves en pre-undersøgelse, som har som mål at afdække, hvor de er ift. succeskriterierne. Dette er nødvendigt for at både de og læreren kan se, hvor meget de får lært i undervisningsforløbet. Det er vigtigt at have forklaret inden, at man som lærer skifter fokus fra det faglige niveau til progression.

Selve progressionsundersøgelsen er bygget op omkring optagelser af gruppesamtaler. Eleverne bliver delt op i grupper på tre. De får at vide, at de skal besvare spørgsmålene: "Hvorfor vil du gerne til New York? Hvad tror I, det er, der gør New York så spændende?" Samtalerne skal de optage på deres mobiltelefoner, og de skal sendes til læreren. Læreren lytter derefter samtalerne igennem og noterer, hvor meget de enkelte siger i minutter, og læreren noterer hvor mange gange de enkelte elever tager initiativ i løbet af samtalen. Derved får alle elever to pre-undersøgelsestal og ved hjælp af disse vurderer læreren, hvor de befinder sig i forhold til succeskriterierne. Eleverne får ikke tallene at vide, men de får at vide, hvor de befinder sig ift. succeskriterierne.

Dernæst målsætter lærer og elev, hvor de enkelte elever forventes at være, når forløbet er færdigt.

Når forløbet er færdigt gentages gruppesamtalerne. Grupperne er dog nye og sammensat på baggrund af, hvor de var ift. succeskriterierne under pre-undersøgelsen. De skal igen diskutere de samme to spørgsmål og igen sendes samtalerne, og der noteres hvor længe eleverne taler, og hvor mange gange de tager initiativ. De to post-undersøgelsestal, der fremkommer ved den vurdering, trækkes fra hinanden, og alle elever vil derved få to progressionstal, som siger noget om, hvor meget de har lært ift. succeskriterierne og de overordnede læringsmål for forløbet.

7. Evaluering

Evalueringen inden for synlig læring handler om de to tankesæt: "Jeg ser vurdering som tilbage melding til mig om mig" og "Jeg er en evaluator." Sagt med andre ord handler evalueringen også om elevernes læring, og om det man som underviser har forsøgt at gøre også har virket efter hensigten. Det er vigtigt at have for øje, at det er os som de voksne, der kan ændre, hvad det er der skal til for, at eleverne lærer. Det er derfor, vi er undervisere. Og synlig lærings hypotese er, at hvis vi gør det synligt for eleverne, hvad de skal lære, hvordan de lærer det, og hvor meget de allerede kan, så skal eleverne nok gøre resten selv.

De to progressionstal skal bruges som udgangspunkt for evalueringen. Tallene skal hjælpe læreren med at stille spørgsmål som f.eks. hvordan kan det være, at elev et har lært så meget, når elev to har lært meget mindre? Hvilke forhold omkring min undervisning har været mere effektive, og hvilke virker som om de ikke har haft den samme effekt på alle elever?

Når læreren har tænkt over disse spørgsmål alene, og dernæst har diskuteret dem med en kollega, kan det være en god ide at diskutere nogle af konklusionerne samt kigge på nogle af de uafklarede spørgsmål som tallene har afstedkommet sammen med eleverne. Enten på klassen, i grupper eller enkeltvis.

Efter at have udført pre-undersøgelsen af klassens elever, er det en god ide at sætte et mål for, hvordan post-undersøgelsen skal se ud. Fx:

- 6 elever skal kunne komme med uddybende indlæg, og tage initiativ i en samtale.
- 7 elever skal kunne komme med uddybende indlæg i en samtale.
- 11 elever skal kunne komme med korte indlæg i en samtale.

Disse mål deler man med sine elever. De kan så selv vurdere, hvad de vil have som mål. Halvvejs gennem forløbet stopper man op og laver en mellemtid/undersøgelse. Så kan alle elever revurdere, hvorvidt de har målsat realistisk.

Case nr. 4

Understøttende Undervisning i 1. kl. - ” Trivsel, det gode fællesskab og venskaber.”

---

1. Læringsmål for forløbet

At alle elever skal være med til at styrke fællesskabsfølelsen og samarbejdet i klassen og derigennem skabe en tryk base for eleverne.

2. Forenkede Fælles Mål

Der findes ikke Forenkede Fælles Mål for den understøttende undervisning.

3. Succeskriterier/tegn på læring (UVM)

Dette er de tre succeskriterier eller tegn på læring, der skal arbejdes med i forløbet:

At *alle* elever skal være glade for at gå i skole og føle sig trygge i deres klasse.

At *mange* elever skal føle sig trygge på hele årgangen, når der arbejdes på tværs af klasser.

At *nogle* elever skal tage initiativ til at inkludere andre børn, der ikke føler sig helt trygge.

4. Anvendt materiale

Udgangspunktet er to kreative forløb, hvor der skal klippes og klistres. Eleverne skal lave en hr. Ugle i karton, som skal bruges til elevernes individuelle sociale mål. Derudover skal der også laves en venskabsblomst, også i karton, som skal bruges til venskabsmål.

5. Opgaver i tre niveauer

Alle skal kunne løse denne opgave:

A

Alle elever skal lege med to nye klassekammerater hver dag.

Mange skal kunne løse denne opgave:

B

Mange elever skal lege med to nye årgangskammerater.

Nogle skal kunne løse denne opgave:

C

Nogle elever skal hjælpe med at starte lege på tværs af klasserne.

6. Progressionsundersøgelse

Formålet med progressionsundersøgelsen er at undersøge, hvad eleverne har lært, når et forløb er gennemført. Derfor bliver man nødt til at se på, hvad eleverne kan inden, og hvad de kan efter et undervisningsforløb. Hvordan man gør er ikke vigtigt, det er kun vigtigt, at man kigger på progression og bruger den til at se på sin undervisning for at finde ud af med sikkerhed, hvad der virker, og hvad der ikke virker. Man skal vælge den måde at progressionsundersøge på, som er uddybende nok til at overbevise netop dig, at du nu ved, hvad dine elever har lært. Derfor kan disse eksempler virke søgte for nogen, alt for omfattende for andre, men det vigtigste er, at de ses af alle som inspiration til, hvordan man kan progressionsundersøge.

Her beskrives to forskellige måder eller tilgange.

Metode 1

I klassen hænger man en kalender op, hvor alles navne står, eller der er et billede af hver elev. Derudover er der felter for alle skoledage i den periode, som man vil arbejde med. Hver dag noterer hver elev, hvilke elever de har leget med i dag. Det er en mulighed at lave tre felter hver dag, hvor man kan skrive både hvor mange man har leget med fra klassen, fra en af de andre klasser og hvor mange lege, man har startet på tværs af klasserne.

De første dage gør eleverne dette, og dernæst kigger man på udvalgte elever sammen med hele klassen. Dernæst afsætter man blot tid til, at eleverne selv dagligt som afslutning på dagen kan udfylde skemaet.

Halvvejs i forløbet kunne man undersøge om der har fundet progression sted ved at lade eleverne trække tallet/tallene fra den første dag eller tallene fra den første dag fra de nyeste tal, som forhåbentligt er højeste. Derved får de mulighed for at få de første progressionstal.

Dette giver anledning til en snak om børnene. Denne fremgangsmåde gentages, når forløbet er afsluttet.

Metode 2

Denne metode er næsten identisk med metode 1, men her vælger man at lade tallene være skjulte i en mappe, som kun eleven og underviseren kan se.

7. Evaluering

Evalueringen indenfor synlig læring handler om de to tankesæt: "Jeg ser vurdering som tilbage melding til mig om mig." Og "Jeg er en evaluator." Sagt med andre ord handler evalueringen også om elevernes læring, og om det man som underviser har forsøgt, at gøre også har virket efter hensigten. Det er vigtigt at have for øje, at det er os som de voksne, der kan ændre, hvad det er der skal til for, at eleverne lærer. Det er derfor, vi er undervisere. Og synlig lærings hypotese er, at hvis vi gør det synligt for eleverne, hvad de skal lære, hvordan de lærer det, og hvor meget de allerede kan, så skal eleverne nok gøre resten selv.

Inden man går i gang med forløbet, snakker man med eleverne om, hvordan man bliver bedre til noget, som man ikke kan lige så godt, som man gerne vil. De kommer forhåbentligt frem til, at man skal øve sig for at blive bedre. Det uddybes, at man kan øve sig på mange måder, og at nogle måder virker bedst på nogle og andre metoder bedst på andre.

Ovenpå snakken kommer man frem til en liste over, hvordan man kan øve sig, hvordan kan man imødekomme hinanden. Inden man går i gang med forløbet, skal alle elever afsætte deres top 3 for, hvad de tror, virker bedst på dem. Efter forløbet kan man løbe listen igennem, og man kan give eleverne mulighed for at ændre deres top 3, hvis de er blevet klogere på, hvordan de lærer bedst.

Efter at have udført pre-undersøgelsen af klassens elever, er det en god ide at sætte et mål for, hvordan post-undersøgelsen skal se ud. Fx:

- 3 elever kan hjælpe med at starte lege på tværs af klasserne.
- 5 elever kan lege med to nye årgangskammerater om dagen.
- 15 elever kan lege med to nye klassekammerater hver dag.

Disse mål deler man med sine elever. De kan så selv vurdere, hvad de vil have som mål. Halvvejs gennem forløbet stopper man op og laver en mellemtid/undersøgelse. Så kan alle elever revurdere, hvorvidt de har målsat realistisk.